
Betænkning afgivet af Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 12. december 2006

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om udendørs hold af svin, lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin samt lov om indendørs hold af drægtige søer og gylter

(Gennemførelse af Europarådets reviderede rekommandation om svin m.v.)

[af justitsministeren (Lene Espersen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget. Enhedslistens medlem af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1. Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2. Socialdemokratiets medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 3.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 25. oktober 2006 og var til 1. behandling den 7. november 2006. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Dispensation fra § 13, stk. 1, i Folketingets forretningsorden

Udvalget anmoder om, at Folketinget dispenserer fra reglen i forretningsordenen om, at 3. behandling ikke må finde sted før 2 dage efter, at 2. behandling er afsluttet.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 7 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 12. september 2006 dette udkast til Retsudvalget, jf. folketingsåret 2005-06, alm. del – bilag 816. Den 2. november 2006 sendte justitsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til Retsudvalget, som efterfølgende er blevet omdelt til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Økologisk Landsforening. Justitsministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 33 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af V og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Flertallet mener, at det er usikkert, om svin, der holdes udendørs, har behov for permanent adgang til frostfrit vand om natten. Flertallet havde foretrukket den formulering, Økologisk Landsforening har foreslået, nemlig at dyrene i frostvejr skal have adgang til vand i dyrenes aktive perioder, altså mens de er vågne. Imidlertid er der for dette forslags vedkommende alene tale om en gennemførelse af bestemmelser fra Europarådets rekommandationer og EF-direktiver.

Flertallet vil arbejde for, at den manglende viden om svins drikkemønster, der fremgår af svaret på spørgsmål 1, bliver udfyldt af sektorforskningen. Forskellige typer frilandsgrises vandbehov om natten i frostvejr skal klarlægges, fordi der ikke bør eksistere et krav om adgang til vand om natten i frostvejr, hvis grisene ikke benytter sig af det. Det kræver nemlig særlige tekniske foranstaltninger at sikre, at vandet ikke fryser så stærkt, at det bliver utilgængeligt natten over i perioder med hård frost. Flertallet er opmærksomt på, at diegivende søer har større behov for vand end f.eks. slagtesvin, hvorfor flertallet mener, at de forskellige typer svins behov skal undersøges særskilt.

Som det fremgår af spørgsmål 31 om administrationen af loven med hensyn til kravet om permanent vand, mener flertallet, at ministeren bør udforme lovens bekendtgørelse således, at den ikke kriminaliserer de dyrepassere, der giver dyrene vand flere gange om dagen efter behov, og som giver grisene opvarmet vand sidst på dagen for at sikre, at vandet holder sig frostfrit en betydelig del af natten. Når alt det er sagt, så vurderer flertallet, at der er store fordele for frilandssvinehold ved at indføre en nedgravet vandforsyning med drikkenipler, der tømmer sig selv, så der ikke står vand i dem, som kan fryse. Det friske vand uden bakterier og de gode arbejdsmiljøforhold, det giver, er værdifuldt.

Flertallet lægger vægt på, at også udleveringsrum lever op til den standard, der gælder for de øvrige dele af staldene. Derudover finder Socialdemokratiet ikke, at svin bør opholde sig i udleveringsvogne i længere perioder. Der er tale om transportlignende forhold, som generelt bør minimeres mest muligt. Derfor stilles ændringsforslaget om, at der fastsættes en grænse på maksimalt 2 timers ophold i disse vogne.

Flertallet finder, at § 5 i lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin og § 9 i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylder, som vedrører svins permanente adgang til en tilstrækkelig mængde beskæftigelses- og rodemateriale, bør præciseres. Imidlertid har det ikke i forbindelse med behandlingen af lovforslaget været muligt at definere den mængde halm, der er optimal for dyrene og samtidig acceptabel ud fra et praktisk og økonomisk perspektiv på bedrifterne.

Derfor pålægges justitsministeren at nedsætte en arbejdsgruppe med relevante fagpersoner med henblik på at fremkomme med forslag om krav om helt konkrete mængder halm, der skal anvendes i medfør af henholdsvis § 5 og § 9. Arbejdsgruppens sammensætning skal godkendes af Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Udvalget orienteres løbende om arbejdsgruppens arbejde. Kravene skal tage udgangspunkt i de dyrevelfærdsmæssige behov, under hensyntagen til rimelige praktiske og økonomiske rammer for bedrifterne. Arbejdsgruppens resultat udmøntes i et lovforslag, som justitsministeren fremsætter i Folketinget senest i forbindelse med Folketingets åbning i oktober 2007.

Et *mindretal* i udvalget (V og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Venstres og Det Konservatives Folkepartis medlemmer af udvalget kan ikke støtte de ændringsforslag, der er stillet til lovforslaget.

Venstre og Det Konservative Folkeparti finder, at forslaget om at undtage udleveringsrum fra forbuddet mod fuldspaltegulve er fuldt dyreværnsmæssig forsvarligt, idet forslaget er begrænset til at omfatte de situationer, hvor dyrene står opstaldet i udleveringsrummene i højst 12 timer. Venstre og Det Konservative Folkeparti lægger herved vægt på, at forslaget gennemfører Dyreværnsrådets udtalelse fra 2005 om anvendelsen af udleveringsrum og -vogne. Det fremgår således af denne udtalelse, at Dyreværnsrådet ikke finder, at dyrevelfærdsmæssige hensyn gør et forbud mod fuldspaltegulve i udleveringsfaciliteter påkrævet, såfremt dyrene alene opholder sig i rummet i op til 12 timer. Disse medlemmer af udvalget kan derfor ikke støtte ændringsforslag nr. 2.

Venstre og Det Konservative Folkeparti kan heller ikke støtte ændringsforslag nr. 3 om, at svins ophold i udleveringsvogne skal begrænses til 2 timer. Som det fremgår af Landbrugsraadets udtalelse til brug for Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 6 vedrørende lovforslaget, vurderes det, at udleveringsvogne anvendes i ca. 15 pct. af besætningerne og fortrinsvis i forbindelse med, at dyrene køres fra stalden og hen til transportvognen. Anvendelsen af udleveringsvogne har – ligesom anvendelsen af udleveringsrum – den fordel, at risikoen for overførelse af smitte fra transporten til besætningen begrænses. Selv om udleveringsvogne i praksis anvendes i begrænset omfang, finder mindretallet ikke, at der foreligger dyrevelfærdsmæssige hensyn, som taler for at indføre en sådan tidsmæssig begrænsning.

Med hensyn til spørgsmålet om svins adgang til beskæftigelses- og rodematerialer er Venstre og Det Konservative Folkeparti i øvrigt enige i, at det er vigtigt at sikre, at både søer og andre svin får adgang til en tilstrækkelig mængde beskæftigelses- og rodematerialer, som opfylder svinenes behov. Det er dog samtidig mindretallets opfattelse, at et lovgivningsinitiativ på dette område ikke bør gennemføres, uden at der er tilvejebragt et tilstrækkeligt videnskabeligt grundlag herfor.

Som justitsministeren har oplyst, foregår der i øjeblikket videnskabelig forskning hos Danmarks JordbrugsForskning om netop beskæftigelses- og rodematerialer, hvor man bl.a. undersøger svins valg af materialer og virkningen af udvalgte materialer under forskellige produktionsforhold. Et eventuelt lovgivningsinitiativ i denne retning bør derfor afvente resultatet af disse undersøgelser.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *flertal* (S, DF, RV og SF):

Til § 1

1) Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»01. Efter § 18 indsættes:

»§ 18 a. Justitsministeren fremsætter i folketingsåret 2008-09 forslag om revision af § 12.««

[Klausul om revision af ændringen om svins adgang til drikkevand]

Til § 2

Af et *mindretal* (DF), tiltrådt af et *mindretal* (S, RV, SF og EL):

2) Nr. 1 udgår.

[Undtagelsen fra forbuddet mod fuldspaltegulve udgår]

Af et *mindretal* (S), tiltrådt af et *mindretal* (DF, RV, SF og EL):

3) Efter nr. 1 indsættes som nye numre:

»01. Efter § 5 indsættes:

»§ 5 a. Svin må opstaldes i udleveringsvogne i højst 2 timer.«

02. I § 8 ændres »§§ 3-5« til: »§§ 3-5 a«.

[Svins ophold i udleveringsvogne og strafsanktionering heraf]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Der foreslås fastsat en revisionsklausul, hvorefter justitsministeren i folketingsåret 2008-09 fremsætter forslag til en revision af ændringen i lov om udendørs hold af svin vedrørende svins frie adgang til rent drikkevand. Formålet med revisionen er at undersøge, om en videnskabelig afdækning viser, at der er behov for permanent vand også om natten i frostvejr til alle typer svin, og hvordan ændringen i praksis fungerer.

Til nr. 2

Det foreslås, at lovforslagets § 2, nr. 1, om ændring af lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin udgår. Ændringsforslaget indebærer, at forbuddet mod fuldspaltegulve i lovens § 3 oprettholdes, for så vidt angår udleveringsrum. Ændringsforslaget begrundes i hensynet til svinenes velfærd, som tilsiger, at en del af stiaarealet bør bestå af fast gulv, bl.a. fordi fast gulv i modsætning til fuldspaltegulv giver bedre mulighed for strøelse.

Til nr. 3

Det foreslås, at der i lovforslagets § 2 om ændring af lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin indsættes en bestemmelse om, at svin må opstaldes i udleveringsvogne i højst 2 timer. Ændringsforslaget indebærer således en tidsmæssig begrænsning i anvendelsen af udleveringsvogne, hvorimod udleveringsrum ikke berøres heraf.

Endvidere foreslås det, at den nye bestemmelse strafsanktioneres.

Jens Kirk (V) Karsten Nonbo (V) Torsten Schack Pedersen (V) nfm.

Inger Beinov Støjberg (V) Michael Aastrup Jensen (V) Christian H. Hansen (DF) fmd.

Mia Falkenberg (DF) Allan Niebuhr (KF) Per Ørum Jørgensen (KF) Jens Peter Vernersen (S)

Lene Hansen (S) Karen Hækkerup (S) Bjarne Laustsen (S) Elisabeth Geday (RV)

Ole Glahn (RV) Kristen Touborg (SF) Per Clausen (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 45**Bilagsnr. Titel**

- 1 Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 2 Høringssvar og kommenteret høringsoversigt, fra justitsministeren
- 3 Henvendelse af 3/11-06 fra Økologisk Landsforening
- 4 Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 5 1. udkast til betænkning
- 6 2. udkast til betænkning
- 7 3. udkast til betænkning
- 8 4. udkast til betænkning
- 9 Revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 10 5. udkast til betænkning
- 11 Revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 12 6. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 45**Spm.nr. Titel**

- 1 Spm., om ministeren har grund til at tro, at svin på friland rejser sig fra halmen i frostnætter for at gå hen og drikke vand, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 2 Spm. om en faglig undersøgelse af, hvornår på døgnet svin har behov for adgang til drikkevand, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 3 Spm. om de tekniske muligheder for at overholde kravet i lovforslaget om, at svin skal have permanent adgang til vand, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 4 Spm. om en kommentar til henvendelsen af 3. november 2006 fra Økologisk Landsforening, til justitsministeren og ministerens svar herpå
- 5 Spm. om, hvorfor Økologisk Landsforening ikke er blevet hørt vedrørende lovforslaget, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 6 Spm. om, hvor mange der benytter sig af at lade dyrene opholde sig i udleveringsrum, herunder udleveringsvogne, i 12 timer, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 7 Spm. om antallet af svin, der opholder sig i 12 timer i udleveringsrum, herunder udleveringsvogne, øges, fordi slagterierne kræver, at slagtesvin ankommer fastende til slagteriet, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om svins ophold i udleveringsvogne bør betragtes som transporttid, til justitsministeren, og ministerens svar herpå

-
- 9 Spm. om ministerens vurdering af de økonomiske og dyrevelfærdsmæssige konsekvenser, hvis opholdstiden i udleveringsrum, herunder udleveringsvogne, nedbringes fra højst 12 timer til højst 2 timer, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om, hvad »tilstrækkelige mængder rodemateriale, halm m.v.« er, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm., om en vandkrybbe/holder, der er holdt frostfri og fyldt, opfylder lovens krav om adgang til drikkevand, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om at underrette den stående komité om, at kravet om fri adgang til drikkevand ikke kan gennemføres i Danmark, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm., om der er en strafferetlig sanktion for manglende »fri adgang til rent drikkevand« i lovforslaget, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om, hvordan en sag undersøges og retsforfølges, når der er en mistanke om, at en landmand ikke har givet svinene »adgang til tilstrækkelig halm, fyldfoder m.v.«, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm., om denne lov er omfattet af reglerne om cross compliance, således at der ved overtrædelse kan trækkes i EU-støtte, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om teknisk bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm., om det gældende forbud mod fuldspaltegulve i udleveringsrum har været håndhævet, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om teknisk bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, som vil medføre, at det højst tillades at lade svin opholde sig i udleveringsvogne i 2 timer, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm., om der er noget til hinder for, at transporttiden for svin inkluderer svinenes ophold i udleveringsvogne, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om uddybning af svaret på spørgsmål 1, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om uddybning af svaret på spørgsmål 12, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om teknisk bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, hvorefter den oprindelige § 12 fastholdes, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, hvorefter svin har adgang til en tilstrækkelig mængde halm eller andet manipulerbart materiale, dog minimum 0,5 kg halm pr. svin, som er vænnet fra soen, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm., om »altid fri adgang til rent drikkevand« nødvendigvis betyder, at EU kræver, at der skal installeres vandingsanlæg med ventil, til justitsministeren, og ministerens svar herpå

- 25 Spm. om, hvilke andre muligheder der er dækkende for »fri adgang til rent drikkevand«, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm. om, hvordan ejeren præcist kan vide, hvornår han overholder loven, og hvornår han overskrider loven, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm. om, hvordan ejeren vejledes, når eventuelle ulovligheder konstateres, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm. om uddybning af svaret på spørgsmål 14, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 29 Spm. om, hvad bødestørrelsen – inkl. bødemaksimum – vil være for overtrædelse af loven, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 30 Spm. om en beskrivelse af forholdet mellem overtrædelse af denne lov og overtrædelse af dyreværnsloven, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 31 Spm. om administration af lovforslagets § 12, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 32 Spm., om der også skal være adgang til vand om natten, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 33 Spm. om uddybning af besvarelsen af spm. 32, til justitsministeren, og ministerens svar herpå